

Îmbunătățirea rolului Agenției Naționale de Administrare Fiscală în prevenirea și combaterea evaziunii fiscale

Improving the role of National Agency for Fiscal Administration in preventing and combating tax evasion

Conf. univ. dr. **Anișoara BĂBĂLĂU***
Universitatea din Craiova
Facultatea de Drept

Abstract

The multitude of obligations that the tax law imposes on tax payers and, above all, the burden of these obligations have always led to the stimulation of taxpayers' ingenuity in inventing various procedures for evading tax obligations. The adoption and application of a modern and transparent legislative framework, combined with the motivation of staff from specialized institutions, are measures aimed at reducing the harmful effects of this real economic scourge of the contemporary world, but also at creating premises for better cooperation with each taxpayer, for the development of his civic consciousness in terms of obligations towards the state.

Nowadays, ANAF has a decisive role in preventing and combating tax evasion. The package dedicated to massive data collection, through the implementation of the SAF-T (Standard Audit File for Taxation) systems, desk-audit, the interconnection of cash registers and electronic invoices, as well as the interoperability of databases, will lead to the provision of consistent fiscal data to the system of risk analysis, an activity that will lead to the reduction of tax evasion and the increase of revenues collected as a share of GDP.

Keywords: tax evasion; National Agency for Fiscal Administration; desk-audit; electronic invoices; the SAF-T (Standard Audit File for Taxation) systems.

Rezumat

Multitudinea de obligații pe care legea fiscală le impune contribuabililor și, mai ales, povara acestor obligații au condus întotdeauna la stimularea ingeniozității contribuabililor în inventarea diferitelor proceduri de sustragere de la plata obligațiilor fiscale. Adoptarea și aplicarea unui cadru legislativ modern și transparent, alături de motivarea personalului din instituțiile de specialitate, sunt măsuri care vizează reducerea efectelor nocive ale acestui fenomen economic real al lumii contemporane, dar și crearea premiselor unei mai bune cooperări cu fiecare contribuabil, pentru dezvoltarea conștiinței sale civice în ceea ce privește obligațiile față de stat. În prezent, ANAF are un rol decisiv în prevenirea și combaterea evaziunii

fiscale. Pachetul dedicat colectării masive de date, prin implementarea sistemelor SAF-T (Standard Audit File for Taxation), desk-audit, interconectarea caselor de marcat și a facturilor electronice, precum și interoperabilitatea bazelor de date, va duce la furnizarea de date fiscale consistente sistemului de analiză a riscurilor, activitate care va determina reducerea evaziunii fiscale și creșterea veniturilor încasate ca pondere în PIB.

Cuvinte-cheie: *evaziunea fiscală; Agenția Națională de Administrare Fiscală; desk-audit; facturi electronice; sistemul SAF-T(Fișierul Standard de Control Fiscal).*

1. Aspecte teoretice privind evaziunea fiscală

Evaziunea fiscală este unul dintre fenomenele economico-sociale complexe, care ridică probleme statelor de astăzi și ale căror consecințe nedorite caută să le limiteze cât mai mult, eradicarea fiind practic imposibilă. Efectele evaziunii fiscale se resimt direct asupra nivelurilor veniturilor fiscale, conduc la distorsiuni în mecanismul pieței și pot contribui la inechități sociale. Fenomenul evaziunii fiscale în România necesită încă cercetare și analiză pentru a se ajunge la o percepere corectă și completă a dimensiunilor sale.

Domeniul evaziunii fiscale a făcut, în general, obiectul cercetării la diferite niveluri și în repetate rânduri. Cu toate acestea, realitatea demonstrează că aceasta este departe de a fi percepută în mod corect și complet, astfel că mecanismele gândite pentru a o preveni și combate trebuie să devină cât mai eficiente.

Aceste afirmații sunt susținute și de faptul că oficialii, cu atribuții stricte și de nivel înalt în acest domeniu, declară în luările lor de poziție că nu se poate face o evaluare exactă a evaziunii fiscale. Singurele elemente de natură să conducă la conturarea dimensiunilor evaziunii fiscale sunt extrase din cuantumul prejudiciilor constatate de ANAF¹.

Multitudinea obligațiilor pe care legea fiscală le impune plătitorilor de taxe și, mai ales, povara acestor obligații au dus, dintotdeauna, la stimularea ingeniozității contribuabililor în a inventa procedee diverse de eludare a obligațiilor fiscale. Evaziunea fiscală a fost întotdeauna activă și ingenioasă datorită faptului că organele fiscale „*lovesc*” în averea indivizilor, și îi „*ating*” în cel mai sensibil interes – *cel bănesc*².

Cauzele evaziunii fiscale sunt multiple: prevederile legale ce favorizează eludarea fiscalului; modul de aplicare a legilor, care permite sustragerea de la impozitare; contribuabilii care, cu o mentalitate nesănătoasă, recurg la felurite metode de a-și ascunde obiectul impozabil; corupția organelor fiscale; repartizarea inechitabilă a cotelor de impozitare pe grupe de venituri și categorii sociale³.

*anisoara.babalau@yahoo.com

¹ D. Pătroi, *Evaziunea fiscală între latura permisivă, aspectul contravențional și caracterul infracțional, ediția a II-a*, Editura Economică, București, 2007, p. 18.

² O. Pop, *Evaziunea fiscală*, Editura Mirton, Timișoara, 2003, p. 48.

³ D. Pătroi, *op. cit.*, p. 21.

În acest sens, gradul ridicat de specializare a infracțiunilor de evaziune fiscală reclamă pentru prevenirea și combaterea lor efortul concentrat al mai multor instituții ale statului: Direcția Generală a Finanțelor Publice, Direcția de Investigare a Criminalității Economice din cadrul Poliției, precum și Direcția Generală Antifraudă Fiscală din cadrul ANAF sau departamentele economice ale serviciilor secrete. Se apreciază că direcțiile de acțiune care pot contribui la limitarea ariei evaziunii fiscale trebuie să acopere trei domenii: legislativ, administrativ și social⁴.

Adoptarea și aplicarea *unui cadru legislativ modern și transparent*, coroborat cu motivarea personalului din instituțiile de specialitate, sunt măsuri menite să diminueze efectele nocive ale acestui adevărat flagel economic al lumii contemporane⁵, dar și să creeze premise pentru o mai bună cooperare cu fiecare contribuabil, pentru dezvoltarea conștiinței civice a acestuia în ceea ce privește obligațiile față de stat, pe care trebuie să îl perceapă ca pe un protector și nu ca pe un spoliator.

În orice stat democratic, contribuabilul este considerat a fi un subiect de drept de bună-credință și, ca urmare, obligațiile fiscale pe care acesta și le asumă (prin depunerea, uneori, a unei declarații de impunere) constituie fundamentul pe care se întemeiază administrația fiscală, atunci când stabilește și înscrie în titlurile de creanță fiscale cuantumul impozitelor datorate. Problemele se ivesc atunci când un contribuabil încearcă să se poziționeze în așa fel încât să se sustragă de la îndeplinirea corectă a obligațiilor fiscale.

Astfel că au existat și continuă să existe contribuabili care – determinați de diverse interese și punându-și în valoare inventivitatea – au încercat și încearcă să își restrângă obligațiile fiscale, scop în care recurg la cele mai variate metode. În acest sens, faptele acelor contribuabili, prin care reușesc să sustragă de sub incidența legii fiscale unele venituri sau bunuri impozabile, conturează fenomenul evazionist, extrem de dăunător pentru domeniul economico-financiar.

Prin urmare, încă de la începutul secolului XX, în doctrina românească, evaziunea fiscală este definită ca fiind ansamblul procedeele licite și ilicite cu ajutorul cărora contribuabilii sau alte persoane interesate sustrag – total sau parțial – averea lor de la plata obligațiilor stabilite prin reglementările fiscale⁶.

Cel mai frecvent, *evaziunea fiscală* este definită ca fiind sustragerea de la plata impozitelor și taxelor a veniturilor și bunurilor dobândite ce intră sub incidența impozitării fiscale⁷.

Într-o abordare globală, evaziunea fiscală reprezintă vectorul central al economiei subterane care, în interacțiune și interdependență cu celelalte componente specifice criminalității economico-financiare, redă adevărata amplitudine a palierului informal al economiei⁸.

⁴ O. Pop, *op. cit.*, p. 51.

⁵ *Ibidem*.

⁶ D. Pătroi, *op. cit.*, p. 28.

⁷ D. Florescu, A. Petre, P. Coman, G. Bălașa, *Fiscalitatea în România: reglementare, doctrină, jurisprudență*, Editura All Beck, București, 2005, p. 152.

⁸ D. Pătroi, *op. cit.*, p. 33.

În normele de lucru elaborate de Ministerul Finanțelor Publice, fenomenul de evaziune fiscală este definit ca sustragerea totală sau parțială de către unii contribuabili, persoane fizice sau juridice, prin diverse forme, de la plată a obligațiilor față de buget.

În acest fel, evaziunea fiscală ar însemna reducerea la minimum a impozitării prin cunoașterea și luarea în considerare a tuturor posibilităților reale oferite de lege, iar fraudă fiscală ar fi determinată de preocuparea contribuabilului de a abandona, ignora, ocoli sau desconsidera prevederile legislației fiscale⁹.

De asemenea, în literatura de specialitate, evaziunea legală este definită distinct de cea ilegală. În acest sens, dacă sustragerea de la îndeplinirea obligațiilor fiscale se realizează prin interpretarea legilor fiscale în favoarea contribuabilului, avem de-a face cu *evaziune legală*, iar dacă *evaziunea* rezultă din încălcarea cu știință a legislației fiscale, ea este *ilegală*.

În virtutea acestei accepțiuni, în spațiul economic ar exista trei categorii de contribuabili: corecți (*zona albă*), incorecți (*zona neagră*) și cei care eludează prevederile legii fiscale, fie prin abilitate, fie ilegal, prin inginerii fiscale și abuz de lege (*zona gri*).

În cazul *evaziunii legale*, contribuabilul încearcă să se plaseze într-o poziție cât mai favorabilă, pentru a beneficia într-o măsură cât mai mare de avantajele oferite de reglementările fiscale în vigoare. Astfel, contribuabilii găsesc anumite mijloace și, exploatând lacunele legislației, eludează în mod „legal” prevederile fiscale, sustrăgându-se în totalitate sau în parte plății impozitelor, tocmai din cauza acestei insuficiențe legislative. Procedând astfel, contribuabilii rămân în limita strictă a drepturilor lor și statul nu se poate apăra împotriva acestor sustrageri decât printr-o legislație bine studiată, clară, precisă, științifică.

Formele de evaziune ilicită cel mai des întâlnite sunt: înregistrările cu scopul de a micșora rezultatele, amortismente nelegale și amortismente la subevaluări, rezerve latente, nejustificarea cu documente legale a înregistrărilor, trecerea de cifre nereale în registrele contabile, compensațiuni de conturi, falsificarea sau crearea pur și simplu a unor piese și acte justificative, contabilizări de cheltuieli și facturi fictive, erori de adunare și/sau de raportare etc.

În momentul actual, actul normativ care asigură reglementarea în domeniul combaterii comportamentelor celor care încalcă regimul fiscal în România este *Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale*, cu modificările și completările ulterioare. Față de legea pe care a înlocuit-o, aceasta a adus mai multe elemente de noutate: s-au reglementat și măsuri de prevenire a evaziunii fiscale, s-au instituit noi infracțiuni, denumite infracțiuni în legătură cu cele de evaziune fiscală, s-au incriminat mai multe fapte ca infracțiuni de pericol etc.

Legea a fost considerată un progres, chiar dacă au fost identificate și unele lipsuri pe care le prezintă – de exemplu, nu trebuia ca unele fapte care continuă să prezinte pericolul unor infracțiuni cu implicații deosebite asupra economiei subterane să fie dezincriminate¹⁰.

Prin urmare, evaziunea fiscală este sustragerea unor persoane fizice sau juridice de la plata impozitelor sau taxelor. Evaziunea fiscală se manifestă adesea prin denaturarea

⁹ *Idem*, p. 36.

¹⁰ C. Voicu, G. Ungureanu, A. Voicu, *Globalizarea și criminalitatea financiar-bancară*, Editura Universul Juridic, București, 2005, p. 169.

informațiilor ce sunt raportate la autorități, precum declararea unor venituri sau profituri mai mici decât în realitate, sau mărirea artificială a cheltuielilor.

2. Rolul Agenției Naționale de Administrare Fiscală în prevenirea și combaterea evaziunii fiscale

În zilele noastre, Agenția Națională de Administrare Fiscală are un rol decisiv în prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.

Datele administrate și procesate la nivelul organizației, prin mecanisme avansate de prelucrare, pot fi valorificate corespunzător utilizând abordări specifice în vederea transformării lor în informații și cunoștințe.

În scopul unei mai profunde înțelegeri a riscurilor de neconformare se vor dezvolta și utiliza metode moderne de analiză¹¹.

Crearea unui *profil unic de risc al contribuabilului* impune armonizarea riscurilor identificate la nivelul activităților de administrare, inspecție fiscală, vamală și de antifraudă fiscală. Un sistem unitar de evaluare va determina îmbunătățirea analizei de risc și a capacității de reacție a ANAF, de la inițierea unor campanii de informare țintite, până la selectarea tematicilor de control în funcție de riscul fiscal asociat.

Pachetul dedicat colectării masive de date, prin implementarea sistemelor SAF-T (*Standard Audit File for Taxation*), desk-audit, interconectarea caselor de marcat și factura electronică, precum și interoperabilitatea bazelor de date, vor conduce la furnizarea de date fiscale consistente către sistemul de analiză de risc, activitate care va conduce la diminuarea evaziunii fiscale și la creșterea veniturilor colectate ca pondere în PIB.

În perioada 2021-2024, în cadrul **obiectivului ANAF Prevenirea și combaterea evaziunii fiscale** se urmărește realizarea mai multor *sub-obiective strategice*, din care putem enumera¹²:

1. *Reformarea managementului riscului de neconformare fiscală* prin:

a. operaționalizarea completă a managementului riscurilor, prin dezvoltarea de planuri de acțiune și de conformare pentru fiecare tip de impozit;

b. actualizarea permanentă a registrului riscurilor în urma analizării schimbărilor intervenite în cadrul economico-social, ca urmare a operaționalizării Direcției Generale de Management al Riscului;

c. segmentarea contribuabililor pe bază de risc fiscal;

d. dezvoltarea de proiecte pilot de conformare voluntară pe sectoarele și categoriile de contribuabili cu risc fiscal;

¹¹ https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/Informatii_R/StrategiaANAF_2021-2024_republ_19052021.pdf, accesat la data de 20.12.2022.

¹² *Ibidem*.

e. utilizarea datelor și informațiilor de la terți, precum și a celor disponibile intern, pentru folosirea unitară între funcțiile din interiorul administrației fiscale în vederea creșterii conformării voluntare;

f. creșterea volumului de informații disponibile pe platformele on-line în vederea identificării de comportamente fiscale neconforme și adaptarea măsurilor aplicate;

g. combaterea eficientă a comportamentelor neconforme și a evaziunii fiscale prin acțiuni complexe, țintite, la contribuabilii cu risc fiscal ridicat, în vederea asigurării unui mediu fiscal echitabil pentru toți contribuabilii și descurajării concurenței neloiale. În acest sens va crește ponderea verificărilor documentare față de controalele clasice: riscuri bine identificate, controale scurte și eficiente, sume rapid colectabile;

h. îmbunătățirea procesului de colectare a datelor și înțelegerea aprofundată a riscurilor de neconformare utilizând date și tehnologii avansate de analiză;

i. utilizarea unor modele de tip *Bottom-up* și *Top-down* pentru estimarea decalajului fiscal la TVA, dezvoltate pe sectoare de activitate economică, pentru a asigura realizarea de acțiuni concertate de prevenire și combatere a evaziunii din aceste sectoare;

j. asigurarea interoperabilității funcționale cu alte instituții publice în vederea facilitării schimbului de date și informații.

Astfel, se observă derularea unor acțiuni concomitente și colaborative ale structurilor de inspecție fiscală, antifraudă fiscală și control venituri persoane fizice, care vizează aspecte privind atât persoanele juridice implicate în activități cu caracter fraudulos, cât și identificarea și verificarea beneficiarilor reali ai acestor companii, cu posibilitatea urmăririi traseelor de fraudă și de mutare a profiturilor în alte jurisdicții.

2. *Intensificarea acțiunilor de control în domeniul prețurilor de transfer, inclusiv prin gestionarea eficientă a informațiilor obținute ca urmare a utilizării instrumentelor de cooperare administrativă*¹³.

3. *Eficientizarea acțiunilor de executare silită destinate recuperării arieratelor fiscale.*

În acest sens, acțiunile ANAF se vor derula în sistem integrat, vizând atât persoanele juridice, cât și persoanele fizice care au calitatea de asociați, administratori până la beneficiarul real, în condițiile legii. Această modalitate de investigare a comportamentelor fiscale necorespunzătoare va aduce cu certitudine o eficiență sporită în ceea ce privește colectarea veniturilor la bugetul general consolidat.

4. *Revenirea, până la finalul anului 2022, la nivelul înregistrat în anul 2019, pentru indicatorul Gradul de conformare la declarare și la plată.*

De asemenea, în perioada 2021-2024, în cadrul **obiectivului ANAF Eficiență și transparență**, aceasta va continua implementarea unui sistem de management al performanței, care să alinieze viziunea și strategia la planurile organizaționale și la obiectivele unităților sau structurilor sale¹⁴.

Agenția Națională de Administrare Fiscală va adopta o politică de resurse umane proactivă, orientată către fidelizarea personalului calificat, recrutarea de tineri absolvenți și

¹³ *Ibidem.*

¹⁴ *Ibidem.*

de personal cu înaltă calificare (specialiști în analiza datelor, specialiști IT, statisticieni etc.) și formarea profesională continuă a personalului.

Totodată, funcționarea optimă a proceselor de activitate ale instituției implică flexibilizarea modului și mediului de lucru și optimizarea procesului de alocare și utilizare a resurselor umane, în concordanță cu prioritățile strategice ale Agenției.

În cadrul acestui obiectiv, *sub-obiectivele strategice* se referă la:

1. *Formarea profesională continuă a personalului ANAF*

2. *Înființarea Școlii de Fiscalitate*, organizată ca centru de excelență în domeniul fiscal.

Prezenta structură educațională își propune să atragă lectori de înalt nivel profesional și academic în susținerea scopului său de a oferi cursuri de pregătire profesională, formare a funcționarilor publici aflați la început de carieră, efectuarea de studii de cercetare științifică în domeniul fiscalității, organizarea de seminarii și comunicări științifice¹⁵.

S-a obținut realizarea *unor programe comune de formare profesională a angajaților din sistemul fiscal* împreună cu Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați, Camera Consultanților Fiscali, Academia de Studii Economice și cu alte unități de învățământ superior de profil.

Au fost introduse *procese formale de încurajare a inovației* și implementarea unei abordări cuprinzătoare, care a avut în centrul existenței procesul de activitate, de la începutul până la finalul său.

Se urmărește *tranziția spre un mediu de lucru flexibil* (de la distanță, de la sediu sau hibrid) și preponderent digital, care să permită îndeplinirea atribuțiilor utilizând sisteme de identificare digitală, inclusiv semnătura electronică. Creșterea capacității și adaptabilității în utilizarea soluțiilor tehnologice va îmbunătăți eficiența și va reduce birocrăția pe diverse paliere organizaționale¹⁶;

Printre subobiective putem menționa și *reconceptualizarea procesului decizional în interiorul Agenției și a sistemului de guvernare* (de exemplu, prin înființarea de comitete de lucru specializate pe domeniile-cheie).

În acest sens, s-a obținut *consolidarea colaborării și comunicării cu alte administrații fiscale*, precum și cu organisme internaționale, pe ariile de interes și prioritățile comune existente la nivel internațional.

Se observă *îmbunătățirea continuă a calității serviciilor destinate contribuabililor*, prin menținerea unei comunicări deschise cu toți partenerii interesați de reformarea și modernizarea sistemului fiscal și consolidând permanent colaborarea cu organizațiile internaționale în domeniu și cu organizațiile profesionale din celelalte state membre.

În acest sens, sunt convocate periodic *întruniri ale Consiliului Consultativ*, constituit ca grup de lucru la nivelul ANAF, care beneficiază de susținere din partea reprezentanților mediului de afaceri și ai mediului academic, cu rolul de a sprijini procesul decizional și operațional al conducerii ANAF.

¹⁵ https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/Informatii_R/StrategiaANAF_2021-2024_republ_19052021.pdf, accesat la data de 21.12.2022.

¹⁶ *Ibidem*.

În cadrul reuniunilor Consiliului Consultativ sunt abordate, în mod transparent, aspecte privind îmbunătățirea activității de colectare a veniturilor bugetare, creșterea conformării voluntare, simplificarea procedurilor administrative, aspecte privind informatizarea, precum și alte măsuri dedicate creșterii eficienței și eficacității ANAF¹⁷.

O altă modalitate de implicare a părților interesate o reprezintă întâlnirile în cadrul *Panelului Tehnic Consultativ*. Rolul acestuia este de a asigura un dialog eficient cu contribuabilii, în cadrul unor discuții tehnice, care au ca scop integrarea sugestiilor contribuabililor în procesul decizional al Agenției.

În ceea ce privește cadrul internațional și colaborarea cu alte state, ANAF a devenit în anul 2020 membră a *Consiliului Executiv al Organizației Intra-Europene a Administrațiilor Fiscale (IOTA)*, rol care determină Agenția să performeze la cele mai înalte standarde internaționale și să își atingă obiectivele asumate față de contribuabili în mod corect, transparent și prompt, asigurând resursele necesare funcționării statului român¹⁸.

Totodată, colaborarea strânsă cu organizațiile internaționale de profil (Comisia Europeană, FMI, Banca Mondială) va facilita schimbul de cunoștințe și de bune practici, dialogul constant și recomandările furnizate de acestea fiind foarte valoroase în continuarea procesului de reformare și modernizare a Agenției.

Din necesitatea de a menține Agenția Națională de Administrare Fiscală la un nivel așteptat de contribuabili, *strategia ANAF 2021-2024 va fi evaluată anual de către managementul superior al ANAF*.

Pe lângă *Strategia ANAF 2021-2024*, o serie de *alte documente strategice* esențiale vor concura, inclusiv, la îmbunătățirea rolului în prevenirea și combaterea evaziunii fiscale¹⁹:

- *Strategia de digitalizare;*
- *Planul de comunicare;*
- *Managementul resurselor umane /planul de ocupare;*
- *Programul de reducere a arieratelor fiscale;*
- *Programul de prevenire și combatere a evaziunii fiscale;*
- *Planul Operațional de Recuperare a Veniturilor.*

Realizarea principiilor și a obiectivelor stabilite potrivit acestor documente au la bază sinergia celor două componente esențiale: *managementul resurselor umane și procesul de digitalizare*. Din perspectiva ANAF, digitalizarea instituției este ireversibilă, fiind pregătită atent, de o manieră realistă și fezabilă, prin valorificarea șansei oferite de Mecanismul de Redresare și Reziliență.

Strategia Agenției Naționale de Administrare Fiscală 2021-2024 este una optimă. Astfel că Agenția Națională de Administrare Fiscală nu este singură în demersul său de a crea o administrație fiscală eficientă și transparentă, orientată către contribuabil, responsabilă și loială²⁰.

¹⁷ https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/Informatii_R/StrategiaANAF_2021-2024_republ_19052021.

¹⁸ *Ibidem*.

¹⁹ https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/Informatii_R/StrategiaANAF_2021-2024_republ_19052021.pdf, accesat la data de 21.12.2022.

²⁰ *Ibidem*.

ANAF a dezvoltat împreună cu Ministerul Finanțelor o serie de linii de acțiune strategice care au vizat cetățeanul din perspectivă fiscală. Acest efort este susținut și de instituțiile decidente din România, de mediul de afaceri și de către cetățeni.

3. Concluzii

Rezultatele acestor acțiuni vin să întărească convingerea că Agenția Națională de Administrare Fiscală va deveni *un Fisc modern și eficient, cu rol important în combaterea și prevenirea evaziunii fiscale, evident și cu ajutorul unor interesante proiecte de digitalizare, cum ar fi:*

A. *SFERA*, prin care se urmărește asigurarea unor servicii fiscale eficiente pentru administrație și cetățeni, prin actualizarea sistemelor informatice de administrare fiscală a contribuabililor și asigurarea interoperabilității acestora cu sistemele informatice ale instituțiilor statului care dețin și pot furniza informații utile în activitatea de colectare a impozitelor și taxelor.

B. *APIC*, care se referă la o administrație performantă prin informație consolidată, prin implementarea unei *platforme de tip Big Data* ce va permite gestionarea unui volum masiv de date (structurate și nestructurate), analiză și modelare predictivă, implementarea unui instrument informatic integrat care să asigure realizarea analizei de risc fiscal în mod automat.

C. *Sistem Integrat de Administrare Fiscală și Vamală*, prin digitalizarea proceselor de activitate și asigurarea de servicii electronice optime, cu scopul îmbunătățirii conformării voluntare, *combaterii evaziunii fiscale* și creșterii eficienței colectării.

D. *Fișierul Standard de Control Fiscal (Standard Audit File for Taxation)*, prin asigurarea transferului electronic de date contabile și financiare de la companii către administrația fiscală²¹.

E. *Sistem de facturare electronică*, prin implementarea platformei informatice *business-to-business* pusă la dispoziția companiilor pentru emiterea și primirea facturilor, corelată cu un sistem complex de analiză privind obligațiile și veniturile fiscale.

F. *Sistem informatic privind conectarea aparatelor de marcat electronice fiscale pentru transmiterea de date*.

G. *Trafic control*. Acest sistem informatic este necesar în vederea monitorizării în timp real a transporturilor privind achizițiile și livrările intracomunitare de bunuri, precum și a tranzitului.

H. *Dezvoltarea serviciilor electronice și telefonice oferite contribuabililor prin call-center*. Se observă extinderea capacității call-centerului, prin oferirea de servicii electronice și telefonice care să ofere sprijin contribuabililor în vederea conformării²².

²¹ https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/Informatii_R/StrategiaANAF_2021-2024_republ_19052021.pdf, accesat la data de 21.12.2022.

²² *Ibidem*.

I. Creșterea capacității administrative a Ministerului Finanțelor Publice și a instituțiilor subordonate, în vederea îmbunătățirii interacțiunii cu cetățenii și mediul de afaceri pentru obținerea de servicii electronice extinse prin portalul ANAF. Se impune, de asemenea, îmbunătățirea portalului ANAF, portalului MFP, SPV și dezvoltarea aplicației de mobil.

J. Sistemul informatic NOES (Nivelul Operativ al Executării Silite).

K. Sistemul Informatic Integrat Vamal, cu următoarele subcomponente:

1. Ghișeul unic al UE pentru vamă – CERTEX;

2. Sistemul electronic al exportatorilor înregistrați (REX);

3. Dezvoltare sisteme AES-RO și NCTS 5-RO;

4. Accesul direct al comercianților la sistemele europene de informații (gestionarea uniformă a utilizatorilor și semnătura digitală) UUM&DS;

5. Sistemul național de intrare ICS2-RO;

6. S.I.I.V. – RCDPS – Modernizarea Sistemului Național de Import și vămuirea centralizată pentru import în cadrul Codului vamal al Uniunii²³.

L. Extinderea sistemului AEOI_RO (*Automatic Exchange of Information*) cu funcționalități specifice: realizarea unui schimb de informații relevant pentru administrarea și aplicarea legilor interne ale Statelor Membre ale Uniunii Europene pentru toate tipurile de taxe și impozite percepute de către sau în numele unui Stat Membru sau al subdiviziunilor teritoriale sau administrative ale acestuia²⁴.

M. Reproiectarea și optimizarea sistemului informatic VIES_RO (*Value Added Tax Information Exchange Sistem*). Prin proiect se va asigura reproiectarea, migrarea și optimizarea sistemului informatic VIES_RO.

Prin urmare, toate aceste acțiuni și proiecte vor contribui la îmbunătățirea rolului Agenției Naționale de Administrare Fiscală în prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.

²³ https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/Informatii_R/StrategiaANAF_2021-2024_republ_19052021.pdf, p. 36.

²⁴ *Ibidem*.

